

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту

Кафедра організації виробництва, бізнесу та менеджменту

МІНЕНКО ДАРИНА ІВАНІВНА

УДК 330.131.5:633.854.78

**Реферат
дипломної магістерської роботи**

**ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ
СОНЯШНИКУ У СТОВ «ЗОЛОТІ ПРУДИ»
ОЛЕКСАНДРІВСЬКОГО РАЙОНУ
ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ**

*спеціальність 073 «Менеджмент»
(освітньо-професійна програма «Менеджмент і адміністрування»)*

Харків – 2018 р.

Дипломна магістерська робота є рукописом.

Робота виконана в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник:

доктор економічних наук,
професор
Потишняк Олена Миколаївна,
Харківський національний
технічний університет сільського
господарства імені Петра
Василенка,
професор кафедри організації
виробництва, бізнесу та
менеджменту.

Захист відбудеться 20 лютого 2018 р. на засіданні
Державної екзаменаційної комісії у ХНТУСГ за адресою:
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44, ауд. 105

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Актуальність теми. Виробництво та переробка олійної сировини відносяться до провідних галузей світового агропромислового виробництва. Соняшник одна з основних сільськогосподарських культур, що стабільно приносить прибуток підприємству, а за ступенем рентабельності займає перші місця. Продукти переробки соняшнику конкурентоспроможні на внутрішньому і світовому ринках, а також є важливою складовою продовольчих і кормових білкових ресурсів. Насіння соняшнику використовуються як цінний продукт харчування і широко застосовуються різноманітними галузями переробної промисловості. З насіння соняшнику виробляють понад 60 % всієї рослинної олії. Побічними продуктами переробки є макуха або шрот, це близько 33 і 35 %, які є поживним кормом для худоби. З лушпиння одержують етиловий спирт, кормові дріжджі, фурфурол для виробництва пластмас. З серцевини соняшникових стебел виробляють папір і штучний шовк. Соняшник використовується також як лікарська рослина. Це медоносна рослина, з 1 га якої одержують 35-40 кг меду. Виробництва насіння соняшнику є пріоритетним для більшості господарств, що зумовлене його надважливе значення для національної економіки. Також виробництво соняшника є одним із надійних джерел фінансових надходжень, а також вагомим додатком до кормової бази. Проте забезпечення підприємствами економічної ефективності виробництва соняшнику відбувається, здебільшого, за рахунок нещадного використання родючості українських земель, яку вона щороку втрачає. Підприємства в Україні, сіючи соняшник подекуди на п'ятдесяті і більше відсотках ріллі не зважають на сівозміни, не дотримуються агротехнологій, не компенсують винесення поживних речовин внесеними в необхідних обсягах добривами, вирішують сьогоднішню задачу – отримання максимального

економічного ефекту за будь-яку ціну. Внаслідок цього і набуває актуальності проблема забезпечення економічної ефективності виробництва соняшнику на основі впровадження процесів механізації його переробки, з метою зниження площ посіву під цією культурою до науково обґрунтованих норм і компенсування втрат за рахунок диверсифікації виробництва продуктами переробки.

Науково-теоретичні і практичні аспекти забезпечення ефективності виробництва соняшнику буди відображені у працях відомих вітчизняних вчених: В.Я. Амбросова, В.І. Бойка, В.Г. Андрійчука, М.Й. Маліка, Л.О. Мармуль, В.В. Крестьянінова, П.Т. Саблука, О.М. Шпичака, О.О. Чередніченка, М.Д. Безуглого, Л.М. Березіна, І.І. Вініченка, В.С. Жигadlo, М.В. Зубця, Т.В. Куць, О.В. Сікачина та інших. В той же час, проблема забезпечення ефективності взаємозв'язку виробництва та переробки соняшнику залишається актуальною і потребує подальших наукових досліджень, особливо враховуючи стратегічну значимість для мікро - та макрорівнів економіки олієжирового підкомплексу.

Мета досліджень дипломної магістерської роботи полягає є визначенні шляхів забезпечення економічної ефективності виробництва та переробки соняшнику в СТОВ «Золоті Пруди» Олександрівського району Донецької області.

Для досягнення поставленої мети були поставлені та вирішені наступні **завдання**:

- вивчення науково-теоретичних та методичних аспектів оцінки економічної ефективності аграрної продукції;
- дослідження стану і перспектив розвитку ринку товарного соняшнику та продуктів його переробки;
- вивчення організаційно-економічних засад забезпечення економічної ефективності виробництва соняшника та продуктів його переробки;
- надання природно-кліматичної та організаційно-економічної характеристики СТОВ «Золоті Пруди»;
- аналіз ресурсного потенціалу СТОВ «Золоті Пруди»;

– оцінка економічної ефективності виробництва та реалізації продукції рослинництва;

– калькуляція собівартості виробництва та реалізації соняшникової олії;

– розрахунок економічної ефективності виробництва та реалізації соняшникової олії;

– розрахунок та аналіз беззбиткового обсягу реалізації соняшникової олії та комплексна оцінка ефективності капітальних інвестицій.

Об’єктом дослідження є забезпечення економічної ефективності виробництва та переробки соняшнику у СТОВ «Золоті Пруди» Олександрівського району Донецької області.

Предметом дослідження є теоретичні, аналітико-дослідницькі та проектно-рекомендаційні аспекти проблеми забезпечення ефективності виробництва та переробки соняшнику.

Методи дослідження включають комплексне поєднання абстрактно-логічних, економічно-статистичних методів при оцінці результатів господарської діяльності підприємства, а також теоретичні аспекти забезпечення ефективності виробництва та переробки соняшнику. В процесі дослідження використовувались такі методи: абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення, розробка шляхів забезпечення ефективності виробництва продукції підприємства та її переробки, формулювання висновків); розрахунково-конструктивний (розрахунок натуральних і вартісних показників виробничих витрат на вирощування технічних культур); статистико-економічний (аналіз розвитку і оцінка ефективності олійної галузі); графічний (наочного зображення схем стану розвитку виробництва соняшнику, формування внутрішнього та зовнішнього ринку соняшнику) та ін. Достовірність отриманих результатів, висновків і пропозицій підтверджується розрахунками, застосуванням достатньої кількості фактичного матеріалу.

Інформаційна база досліджень: спеціальна економічна література, звіти Державної служби статистики України, нормативно-правові акти України, річна та фінансова звітність СТОВ «Золоті Пруди», матеріали періодичних наукових видань, довідково-інформаційні матеріали, монографії.

Наукова новизна одержаних результатів дипломної магістерської роботи полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та прикладному опрацюванні шляхів забезпечення економічної ефективності виробництва та переробки соняшнику. А саме:

удосконалено:

– визначення заходів із забезпечення економічної ефективності шляхом обґрунтування управлінського рішення щодо необхідності впровадження переробки насіння соняшнику.

набуло подальшого розвитку:

– методичний підхід визначення економічної ефективності виробництва соняшникової олії з урахуванням наявного ресурсного потенціалу підприємства;

– визначення критичного обсягу реалізації соняшникової олії, що забезпечує граничний рівень ефективності та комплексна оцінка ефективності капітальних інвестицій.

Практичне значення одержаних результатів.

Дипломна магістерська робота виконана на фактичних матеріалах та на замовлення СТОВ «Золоті Пруди» Олександрівського району Донецької області. Висновки та пропозиції, спрямовані на забезпечення економічної ефективності виробництва та переробки соняшнику на основі впровадження процесів механізації його переробки.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень є основою для прийняття конкретних управлінських рішень щодо забезпечення економічної ефективності виробництва та переробки соняшнику. Основні

положення, найважливіші результати дослідження, висновки та пропозиції автор дипломної магістерської роботи доповіла на XIII-му Міжнародному форумі молоді «Молодежь и сельскохозяйственная техника в XXI веке» (6-7 квітня 2017 року), на VII-й Міжнародній науково-практичній конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи» (7-8 квітня 2016 року), на VIII-й Міжнародній науково-практичній конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи» (7 квітня 2017 року), а також на International Scientific Conference «The Modern Trends in the Development of Business Social Responsibility: Conference Proceedings», Lisbon, Portugal: Baltija Publishing (May 19 th, 2017). Результати досліджень опубліковані у Віснику СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ у 2015 році, Вип. 1, у 2016 році, Вип. 1(3), у 2017 році, Вип. 1, в матеріалах VII-го Міжнародної науково-практичної конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи» (7-8 квітня 2016 року), в матеріалах VIII-го Міжнародної науково-практичної конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи» (7 квітня 2017 року), в матеріалах XIII-го Міжнародного форуму молоді «Молодежь и сельскохозяйственная техника в XXI веке» (6-7 квітня 2017 року) та в матеріалах International Scientific Conference «The Modern Trends in the Development of Business Social Responsibility: Conference Proceedings», Lisbon, Portugal: Baltija Publishing (May 19 th, 2017).

Структура та обсяг роботи. Дипломна магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Вона виконана на 123 сторінках комп'ютерного тексту, містить 24 таблиці та 14 рисунків. Список використаних джерел налічує 87 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретико-методичні засади підвищення економічної ефективності соняшнику на основі впровадження процесів механізації його переробки» розглянуто: науково-теоретичні та методичні аспекти оцінки економічної ефективності аграрної продукції; сучасний стан і перспективи розвитку ринку товарного соняшнику та продуктів його переробки; організаційно-економічні засади забезпечення економічної ефективності виробництва соняшника та продуктів його переробки.

У другому розділі «Комплексна оцінка результатів виробничо-господарської діяльності СТОВ «Золоті Пруди»» розглянуто: природно-кліматична та організаційно-економічна характеристика СТОВ «Золоті Пруди»; аналіз ресурсного потенціалу СТОВ «Золоті Пруди»; оцінка економічної ефективності виробництва та реалізації продукції рослинництва.

У третьому розділі «Забезпечення економічної ефективності виробництва соняшнику на основі впровадження процесів механізації його переробки» розглянуто: калькуляція собівартості виробництва та реалізації соняшникової олії; розрахунок економічної ефективності виробництва та реалізації соняшникової олії; розрахунок та аналіз безбиткового обсягу реалізації соняшникової олії та комплексна оцінка ефективності капітальних інвестицій.

ВИСНОВКИ

У дипломній магістерській роботі здійснено теоретичне узагальнення аспектів економічної ефективності виробництва та реалізації соняшнику та запропоновано шляхи забезпечення ефективності його переробки у СТОВ «Золоті Пруди» Олександрівського району Донецької області. За результатами

дослідження зроблені наступні висновки теоретичного, методичного та прикладного характеру:

1. Категорія «ефективність» є однією з найбільш всеохоплюючих в економічній науці. Її використовують як при оцінці глобальних систем, так і відносно окремих конкретних справ, заходів, матеріально-технічних, людських та інших ресурсів. Ефективність функціонування ринку насіння соняшнику та продуктів його переробки залежить від багатьох факторів, які перебувають у тісному взаємозв'язку, що обумовлює їх комплексний вплив. Фактори функціонування підприємств на ринку насіння соняшнику та продуктів його переробки поділяються на зовнішні: ціни конкурентів на аналогічну продукцію; якість продукції; експорт соняшнику та продукції його переробки; міжнародні стандарти якості та внутрішні фактори: урожайність олійних культур; якість сировини і готової продукції; попит на продукцію; кваліфікація робітників; олійно-переробне устаткування; ступінь використання виробничих потужностей; комплексне використання сировини (випуск продукції із вторинної сировини); удосконалення засобів і методів контролю якості продукції; ринкова інфраструктура; маркетингова політика.

2. Соняшник належить до трійки найбільш вирощуваних у світі олійних культур та має значний вплив на олійний баланс. Обсяги його виробництва поступаються лише таким олійним культурам, як соєві боби та ріпак. Світове споживання олії, як соняшnikової, так і інших видів, має тенденції до зростання і це відкриває для України більш ємні ринки збуту вітчизняної продукції, оскільки у структурі обсягу виробництва всіх олійних культур соняшник займає більше 90 %. В Україні соняшник посідає лідируючі позиції серед технічних культур, стабільно за останні 5 років висівається на площі понад 5 млн. га, а в 2016 році досяг відмітки у 5,9 млн. га. В Україні стрімко розвивається високоолеїновий ринок. У 2015-2016 МР різко виріс імпорт посівного матеріалу високо олеїнового соняшнику. Він

збільшився у 2,5 рази порівняно з попереднім МР і склав 2,2 тис. т. З кінця липня поточного року можна відзначити підвищення закупівельних цін на соняшникову олію: мінімальна ціна зросла на 0,5 %, або на 100 грн., і досягає 21 600 грн./т. Так, за результатами 2016 року в Україні вироблено насіння соняшнику в обсязі 13,6 млн. т, що на 21,4 % більше, ніж у 2015 році, та у 3,9 рази більше, ніж у 2000 році. Цьому сприяло збільшення посівних площ (на 15,1 %) та урожайності (на 3,7 %). Україна є найбільшим виробником і експортером соняшnikової олії у світі. Частка України у світовій торгівлі соняшnikовою олією оцінюється на рівні 56 %, що підтверджує одноосібне світове лідерство за зовнішніми продажами цього продукту. Для порівняння: експорт олії з України у 2015 році склав 4,8 млн. т., Росії – 1,9 млн. т, світового продажу, Аргентини – 0,6 млн. т. Загалом Україна експортує соняшnikову олію у 90 країн. У період з 2011 по 2016 роки в Україні виробництво соняшnikової олії збільшилося на 39 %. За останні п'ять років експорт української соняшnikової олії зріс на 46,8 %. Вартість української олії становить в середньому \$ 770 за тонну. Світове лідерство України на зовнішньому ринку соняшnikової олії має і негативні наслідки, пов'язані із розвитком сільського господарства загалом. Зокрема, серйозні проблеми для аграрного сектору країни можуть бути викликані постійним розширенням посівних площ. За останні 20 років посівна площа соняшnikу зросла утричі. Розширення площ та недотримання технологій вирощування загрожує виснаженням землі та зниженням врожайності. Більшість аграріїв у зв'язку з браком коштів не удобрюють землю, і, як результат, врожай залежить лише від погодних умов. Підвищення економічної ефективності виробництва й переробки насіння соняшnikу є різнобічною проблемою. Її вирішення вимагає тільки комплексного розв'язання економічних, організаційних і агротехнічних питань, які дозволяють забезпечити суттєве зростання обсягу виробництва, підвищення якості насіння і, як наслідок, забезпечити підвищення конкурентоспроможності.

3. На підставі проведеної комплексної оцінки результатів виробничо-господарської діяльності СТОВ «Золоті Пруди» було встановлено, що підприємство має вигідне географічне розташування, розгалужену мережу доріг, що забезпечує обслуговування сівозмін в господарстві. Підприємство останні п'ять років розвивається достатньо динамічно, про це свідчить зростання вартості валової продукції у постійних цінах, що становило 68,57 % з 9090,8 тис. грн. до 15324,2 тис. грн. Це відбулося, головним чином, за рахунок зростання вартості валової продукції рослинництва з 6689,8 тис. грн. до 12940,33 тис. грн. Вартість валової продукції сільського господарства і послуг у поточних цінах у 2016 році склала 50542,5 тис. грн., що на 38654,3 тис. грн. або у 4,25 рази більше ніж у 2012 році. Аналіз даних про обсяг і структуру товарної продукції показав, що підприємство спеціалізується на виробництві продукції рослинництва, питома частка якої у 2015 році була найвищою за останні роки і досягла 90,6 %. У структурі товарної продукції рослинництва переважають зернові та зернобобові культури, що складають 47,2 %. СТОВ «Золоті Пруди» є багатогалузевим підприємством зі слабким рівнем спеціалізації, що виробляє понад двадцять видів продукції. За останній рік відбулось збільшення загальної земельної площі на 242 га до 3013 га. Середньооблікова чисельність працівників на підприємстві є відносно стабільною, що свідчить про незначну плинність кадрів. Вартість необоротних активів має тенденцію до збільшення. У 2016 році вона склала 20,9 млн. грн., що перевищило її вартість у 2012 році майже у 4 рази. Вартість оборотних активів у 2016 році зросла порівняно з 2012 роком у 3,2 рази і становила 28,5 млн. грн. Чистий прибуток у 2016 році складав 11,5 млн. грн., що на 7,9 млн. грн. або у 3,24 рази більше ніж у 2012 році.

4. У підприємстві у період з 2012 по 2016 рік відбулось підвищення ефективності використання землі, про що свідчать приріст живої маси усіх видів тварин, а також збільшення виробництва на 100 га ріллі зерна та соняшнику у

порівнянні з 2012 роком відповідно на 105,0 % та 10,5 %. Урожайність зерна у 2016 році зросла на 18,48 ц/га до позначки 39,38 ц/га., урожайність соняшнику у 2016 році зменшилася на 3,2 ц/га. у порівнянні з 2012 роком і становить 25,92 ц/га. Виробництво валової продукції сільського господарства на 100 га сільськогосподарських угідь у 2016 році у порівнянні з 2012 роком збільшилося на 1248 тис. грн. і становило 1677,5 тис. грн. Прибуток на 100 га сільськогосподарських угідь у 2016 році склав 382,1 тис. грн., що майже у 3 рази більше ніж у 2012 році.

5. Проаналізувавши рівень та динаміку урожайності і валового збору сільськогосподарських культур зазначимо, що по соняшнику відбулось збільшення валового збору на 3886 ц до позначки 21665 ц, тобто на 21,86 %. Валовий збір кукурудзи на зерно у 2016 році склав 9113 ц, що на 3907 ц менше ніж у 2012 році, валовий збір озимої пшениці збільшився на 30369 ц. Найбільшу урожайність серед зернових та зернобобових культур у 2016 році мала кукурудза на зерно – 55,23 ц/га, серед технічних – соняшник 25,92 ц/га.

6. Виробнича собівартість продукції у 2016 році у порівнянні з 2012 роком збільшилася на 3700,5 тис. грн., тобто у 2,48 рази і становить наразі 6193 тис грн. Прямі матеріальні витрати у 2016 р. склали 3158,3 тис. грн., що на 1861,2 тис. грн. більше ніж у 2012 році. У структурі цих витрат найбільшу питому вагу мають: насіння та посадковий матеріал 22,0 % та нафтопродукти 13,9 %. Витрати на оплату праці зросли у 2016 році порівняно з 2012 р. на 77,8 % і становлять 832,6 тис грн.

7. Серед продукції рослинництва найбільш прибутковим у 2016 році виявився соняшник. Від реалізації цієї продукції прибуток становив 7849,1 тис грн., що на 5121,9 тис. грн. більше за показник 2012 року, а від реалізації озимої пшениці збільшився на 2546,3 тис. грн. Щодо продукції тваринництва, то за розрахунками спостерігається негативна тенденція. Найменш збитковим у 2016 році є виробництво та реалізація молока, збитки складають 63,7 тис. грн.

8. СТОВ «Золоті Пруди» має достатній рівень ресурсного забезпечення. Укомплектованість машино-тракторного парку представлена вітчизняною та іноземною технікою, яка здатна виконувати всі необхідні технологічні операції за традиційними технологіями вирощування сільськогосподарських культур, а також наявністю достатньої кількості оборотних засобів для застосування систем удобрення та хімічного захисту рослин.

9. Рівень рентабельності виробництва соняшнику зростає щороку і у 2016 році сягнув позначки 475,81%. Стрімке підвищення рентабельності дуже позитивна тенденція, проте при такій частці, що припадає на соняшник в структурі посівних площ, родючість землі, вже в найближчі роки, суттєво знизиться, і, в свою чергу, негативно вплине на урожайність та якість сільськогосподарської продукції в цілому. З огляду на це підприємству доцільно скоротити посівні площі під вирощуванням соняшнику до науково обґрунтованих розмірів, а втрачену вигоду від зниження обсягів виробництва компенсувати впровадженням цеху з переробки насіння соняшнику в олію. При цьому виробничих потужностей підприємства буде цілком достатньо для завантаження переробного обладнання власною сировиною. Якщо щороку виділяти під посів соняшнику 10,0% від площі ріллі, а це близько 470 га та отримувати урожайність на рівні 35,1 ц/га, що цілком реально для даного підприємства, – це забезпечить щорічний валовий збір на рівні 1650 т. Отже, підприємству необхідно придбати обладнання за продуктивністю, що є близькою до цього обсягу. Відкриття цеху з виробництва соняшникової олії потужністю 528 000,0 л/рік, на матеріальній базі підприємства, дозволить вже за підсумками першого року роботи отримати виручку від реалізації в сумі 1584000,0 грн. Собівартість 1 л олії становитиме 23,93 грн./л, при ціні реалізації 30,00 грн./л., що забезпечить рентабельність на рівні 14,02%. Термін окупності

первинних капітальних вкладень буде меншим ніж очікуваний строк корисного використання обладнання (7 років) і приблизно дорівнюватиме (4 роки) і становитиме 47 місяців.

10. Проведені розрахунки критичного обсягу реалізації соняшникової олії показали, що для забезпечення беззбиткового рівня необхідно виробляти близько 198256,05 л, що при ціні реалізації в 30,00 грн./л надасть можливість отримати 5947681,5 грн. виручки від реалізації, якої буде цілком достатньо для покриття всіх витрат, пов'язаних з забезпеченням виробництва та реалізації такого обсягу. Аналізуючи взаємозв'язок між обсягом виробництва соняшникової олії та валовим прибутком було виявлено, що при виробництві соняшникової олії на рівні проектної потужності, а саме 528000,0 л буде отримано 3175802,44 грн. валового прибутку, якщо ж виробництво продукції здійснюватись не буде, рівень збитку буде дорівнювати сумі умовно-постійних витрат, а саме 1927048,79 грн. Рівень виробництва у 198256,05 л, тобто 37,55 % від проектної потужності обладнання цеху забезпечить отримання виручки, розмір якої покриє всі витрати, а прибуток дорівнюватиме нулю.

11. Проведена комплексна оцінка ефективності здійснення капітальних інвестицій за всіма методами довела доцільність впровадження запропонованого інвестиційного проекту. Так, за методом чистої теперішньої вартості було отримано 453032,49 грн., це говорить про те, що розмір прибутку на цю суму перевищить суму інвестицій, які приведені на одну з ним дату. Величина розрахованого індексу рентабельності дорівнює 1,06, тобто прибуток на 6 % перевищує суму необхідних інвестицій. За дисконтним методом термін окупності становив 6,57 року, що цілком прийнятно при очікуваному експлуатаційному терміні – 7 років.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Міненко Д.І. Аналіз виробництва соняшника в Україні / Д.І. Міненко // Вісник СНТ ННІ БМ ХНТУСГ: збірник наукових праць. – Харків: ХНТУСГ, 2015. – Вип. 1. – С. 165-166.

2. Міненко Д.І. Проблеми та перспективи розвитку зерновиробництва / Д.І. Міненко, Н.А. Столенко // Вісник СНТ ННІ БМ ХНТУСГ: збірник наукових праць. – Харків: ХНТУСГ, 2016. – Вип. 1(3). – С. 81-83.

3. Міненко Д.І. Інноваційна діяльність як фактор підвищення конкурентоспроможності виробництва продукції / Д.І. Міненко, А.В. Никоненко // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи», (07-08 квітня 2016 року). – Харків: ХНТУСГ, 2016. – С. 62-64.

4. Міненко Д.І. Стан та тенденції розвитку зовнішньої торгівлі послугами в Україні / Д.І. Міненко, Н.А. Столенко // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи», (07 квітня 2017 року). – [у 2-х т.]. – Харків: ХНТУСГ, 2017. – Т. 1. – С. 71-74.

5. Міненко Д.І. Організаційно-економічні засади землекористування аграрних підприємств / Д.І. Міненко // XIII-й Международный форум молодежи «Молодежь и сельскохозяйственная техника в XXI веке». Сборник материалов форума. – Харьков: ХНТУСХ, 2017. – С. 271.

6. Міненко Д.І. До проблеми підвищення ефективності управління персоналом на підприємстві / Д.І. Міненко, С.І. Міненко, Н.А. Столенко // Вісник СНТ ННІ БМ ХНТУСГ: збірник наукових праць. – Харків: ХНТУСГ, 2017. – Вип. 1. – С. 39-40.

7. Міненко Д.І. Роль мотивації в управлінні персоналом / Д.І. Міненко, С.І. Міненко, Н.А. Столенко // Вісник СНТ ННІ БМ ХНТУСГ: збірник наукових праць. – Харків: ХНТУСГ, 2017. – Вип. 1. – С. 105-106.

8. Міненко Д.І. Бенчмаркінг, як незамінний інструмент управління діяльністю підприємства / Д. І. Міненко, О. В. Грідін, Н. А. Столенко // International Scientific Conference The Modern Trends in the Development of Business Social Responsibility: Conference Proceedings, May 19 th, 2017. Lisbon, Portugal: Baltija Publishing. 296 pages, pp. 104-106.

АНОТАЦІЯ

Міненко Д.І. Шляхи забезпечення економічної ефективності виробництва та переробки соняшнику у СТОВ «Золоті Пруди» Олександрівського району Донецької області.

В дипломній магістерській роботі автором розглянуто теоретичні, методичні та прикладні аспекти забезпечення ефективності виробництва та переробки соняшнику. Досліджено стан і перспективи розвитку ринку товарного соняшнику та продуктів його переробки. Вивчено організаційно-економічні засади забезпечення економічної ефективності виробництва соняшника та продуктів його переробки. Розраховано економічну ефективність виробництва соняшникової олії з урахуванням наявного ресурсного потенціалу підприємства. Розраховано критичний обсяг реалізації соняшникової олії, що забезпечує граничний рівень ефективності та проведена комплексна оцінка ефективності капітальних інвестицій.

Ключові слова: ефективність, собівартість, соняшник, соняшникова олія, рівень безбитковості, капітальні інвестиції.

SUMMARY

Minenko D.I. Ways of ensuring the efficiency of production and processing of sunflower in the agricultural limited liability company «Zoloti Prudy» of the Oleksandrivsky district, Donetsk region.

In the graduation thesis work the author considers the theoretical, methodological and applied aspects of effectiveness of production and processing of sunflower. Investigated the condition and prospects of development of the commodity market of

sunflower and by-products. Studied organizational and economic bases of economic efficiency of production of sunflower and its products. Calculated economic efficiency of sunflower oil production taking into account the existing resource potential of the enterprise. The calculated critical volume of sales of sunflower oil, providing the ultimate level of performance and carried out a comprehensive assessment of the effectiveness of capital investments.

Key words: efficiency, cost, sunflower, sunflower oil, the breakeven capital investment.

Комп'ютерний набір і верстка
Д.І. Міненко

Підп. до друку 05.02.2018. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид.арк.0,9. Наклад 10 прим.
Замовлення № ___

Надруковано в КП «Міська друкарня»
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44
Свідоцтво про державну реєстрацію:
серія ДК № 3613 від 29.10.2009 р.